

‘Feda destanı’
nı
yaratanlara...

FEDA DESTANI

Gülnihal Yılmaz

Fatma Tokay Köse

Feda Destanı

Boran

Boran

Gülnihal Yılmaz ve Fatma Tokay Köse; iki ölüm orucu direnişçisiydi. Yüzlerce gün direndiler zulme; yüzlerce gün yürüdüler açlığın koynunda.

Bu zorlu yürüyüşün zorlu günlerini birlikte paylaştılar. Ölümüne adeta elele yürüdüler. Günler ve geceler boyu karşılıklı yazdıkları şiirlerle konuştular. Ve beş gün arayla şehit düştüler.

“Feda destanı” işte bu elele yürüyüşün ürünüdür.

Henüz bitirmemişlerdi destanı... Henüz tamamlanmamış bir destanın içinde yaşıyoruz, Gülnihallerin, Fatmaların destanları büyük destanı tamamlıyor parça parça.

-Biz bu toprakların insanlarıyız-
dedi pirimiz
Anadolu "can" dediğinde
"feda" demek töremizdir
Yok demedik ki hiçbir zaman
"Can" dedi Anadolu
"Feda" diye ünledi
Aynı anadan doğmadığımız
kardeşlerimiz
kardeşten ötelерimiz
Düğünümüz kuruldu cenk
meydanlarında
Döllendik cenk meydanlarında
akan yiğitlerin kanıyla
Alnımıza bağlı loğusa kuşağı
koydu adımızı umudun anaları
Şimdi sabırla kundak açarız
Ölen her hücremizden umuda
Direngen düşler doğururuz
doğurmamız evlatlarımıza
Son evlat en kıymetlisi olur derler
Son evladımızın adını
Özgürlük koyacak
Anadolu
Bizi bağrına bastığında...

FEDA DESTANI

Gülnihal Yılmaz

Fatma Tokay Köse

Boran

FEDA DESTANI

**Gülnihal Yılmaz
Fatma Tokay Köse**

BORAN YAYINEVİ

Feda Destanı

Gülnihal Yılmaz
Fatma Tokay Köse

ISBN: 975-92403-1-9

Birinci Basım: Eylül 2003

Baskı: ASPAŞ

Boran Yayınevi: İnebey Mah. Koçibey Sok.

Yüksel İşhanı No: 22-23 Fatih / İSTANBUL

Yayınevinden...

Gülnihal Yılmaz ve Fatma Tokay Köse; iki ölüm orucu direnişçisiydi. Yüzlerce gün direndiler zulme; yüzlerce gün yürüdüler açlığın koynunda.

Bu zorlu yürüyüşün zorlu günlerini birlikte paylaştılar. Ölüme adeta elele yürüdüler. Günler ve geceler boyu karşılıklı yazdıkları şiirlerle konuştular. Ve beş gün arayla şehit düştüler.

“Feda destanı” işte bu elele yürüyüşün ürünüdür.

Destanın adı “Feda Destanı” olarak kendileri tarafından konulmuştur.

Henüz bitirmemişlerdi destanı; aralarda eklemeyi düşündükleri çeşitli bölümler vardı. Bu “ekleri” biz de yapmadık; her kelime, her satır, onların kaleminden çıktığı haliyledir. Henüz tamamlanmamış bir destanın içinde yaşıyoruz, Gülnihallerin, Fatmaların destanları büyük destanı tamamlıyor parça parça.

Gülnihal, ölüm orucunun “200. Günü hediyesi” olarak bir şiir yazdı Fatma’ya:

*"Her sabah
çocuk gözler bize bakar aslında
gözler, her daim üstümüzdedir
bazan farketmeyiz
ceviz ağaçlarının altında
meşe koruluklarını seyre dalan
her bir göz
binbir düşle örülüdür
belki şeker,
belki bir kınalı kuzu
belki de*

*hiç görmediği yerlere ayak basmanın hayali...
şimdi düşlerin gözleri bize bakıyor..."*

Düşlerin gözlerinin onlara baktığı yerde, onlar bir an bile kararsızlığa düşmediler.

Yürüyecek, yürüyecek ve o gözlerde okudukları düşleri gerçekleştireceklerdi.

Fatma, 15 Ocak'ta "Gülnehal ve kendisine dair" şu dizeleri not düştü tarihe:

*"Vakit ne zaman erişir
hissetmeliyiz yoldaş
beklediğimiz günler yakın
çok yakın derim
fakat
uzat elini o andan önce!*

...

*Su,
ateş,
toprak
toprak altındaki hayat!
bu hayattan doğan hayatta
gerçekleşir düşlerimiz
ver o an elini*

suyun ve ateşin türküsünü

toprakça

söyleyelim...”

Toprakça söylediler türkülerini.

Konuşma gücünü yaşadıkları dönemlerde artık birbirleriyle paylaşmak istedikleri duyguları da dize-
lere döküyorlardı.

- "Artık çok yaklaştık, beklediğimiz günlere"

demişti Fatma, Gülnihal cevap vermişti:

- "Şimdi de kendi payımıza öleceğiz yoldaşlar!"

19-22 Aralık'ın şehitleri için "28'lerin Hikayesi"ni yazmışlardı. Bayrağı o günden bu yana taşıyanlar için "Feda Destanı"nı yazmaya başlamışlardı.

Ama artık sıra onlardaydı.

Artık “Feda Destanı”nın sonraki dizelerini yazamayacaklardı.

Bayrağı ve kalemi yoldaşlarına devrederek ölüm-
süzleştiler.

Onların kaleminden değil yüreğinden akan bu destanı yayınlamak, bizim için bir onurdur; onların başladığı destan, hücrelerde, onların yoldaşları tarafından sürdürülüyor.

F Tiplerinde tecrit sürüyor.

Tecrite karşı ölüm orucu sürüyor. Özgür Tutsaklar, Gülnihallerin ve Fatmaların yoldaşları, 107 şehit verdikleri bu direnişi 1000'li günlere taşıdılar. Direniş bayrağı hala tutsakların alınlarındaki kızıl bantlarda dalgalanmaya devam ediyor.

Yeni Gülnihaller, Fatmalar ekleniyor şehitler ker-
vanına. Her gün yeni dizeler ekleniyor destana.

I. BÖLÜM

(MİLENYUM, TERÖRİSTLER
VE “ONLAR” ÜZERİNE)

Anlatacaklarımızın geçtiği zaman
“Develer tellal, pireler berber iken” değil...
Yaşandığı yer Kaf Dağı'nın ardı hiç değil...
Herşey sizin yanbaşıınızda oldu
Kulaklarınız duydu, gözleriniz gördü.
Bize düşen,
 üstüne düşen yalan perdesini kaldırmaktı
Kaldıralım dedik.
Kişi gerçeklere meraklıysa
gönül gözü de görür
Düşünmek ve sormak
 gerçek kapısının anahtarı idi.
Alalım o anahtarı elimize
Dalalım gerçek kapısından içeri...

“Müessesemiz tüm halkın hizmetine açıktır...”

Hem de en konforlu tarafından

A, B, C, D, E olmadı F

O da olmazsa Elif lam mim vav

Yetmedi mi

Alfa beta gama...

Bütün tipleriyle hizmete açıktır zindanlarımız

Çünkü tutacak yoktu başka dalımız

Görsün de ibret alsın

kıymetli vatandaşlarımız

Tırssın da sussun baldırı çıplaklarımız...

Sosyal patlama, siyasal çatlama neyim falan...

Patlayacak bir şey varsa

onu da biz patlatırız...

Göz patlatırız...

Vakti zamanında bir kıymetli savcı

Bir ulu kişi

bir bilgeler bilgesi

şahlar şahı...

“Yarım kilo siyanürlük işleri var”

buyurdu da dikkate almadıydık

Memleket gerçeği bu...
Anlatmakla bitmez...
Bizim destanımız
 bu gerçeğe meydan okuyanlara daıdır.
Hapishanelerde dört mevsim
 direnenlerin hikayesidir...
Biz adlarına “ONLAR” dedik
Adalıların soyundan geldiklerini de
 söylemeliydik
Bu destanın
Otuz yıllık bir tarihin imbiğinden
 süzölüp geldiğini eklemeliydik
Köklerinin Bedreddinlerde
Yüreklerinin dünyanın dört bir yanında
 olduğunu anlatmalıydık
Artık bunlar da malumunuz oldu madem
Dalalım “ONLAR”ın dünyasına...

Bunlar saltanatları sürsün diye
hiç durmadan işleyen bir kıyım makinası
İşkenceler, katliamlar üreterek
yaşayan bir zulüm fabrikası...
Bunlar hain, bunlar düşman...
Bunlar, kökleri
Hitler'de, Franco'da, Kuyucu Murat'ta
kan içerek beslenen birer hayvan...
Destanımız
“Dünya dönüyor madem
Devran da dönecek
Kölelik ağılık yıkıldı madem
Bu saltanat da çökecek” diyenlerin
hikayesidir...

Onlar aklın ve hayatın
 sesini dinleyen insanlardandır
Sorular sordular, cevaplar buldular
İnsan olmak; “Anlamak, düşünmek
 ve yaşamaktan geçer” dediler...
İnsan, düşündüğünü yapmayı beceren
tek mâhluktur madem
Madem insanı insan yapan aklı ve elleridir
Madem insanı insan yapan
 yürekle birleşen düşüncelerdir
Gelecek akıl, yürek ve bilektedir deyip
 Yola koyuldular
Tarihe baktılar, halkın gücünü gördüler
Geleceğe baktılar,
 halkın kurtuluşunu gördüler
Yüreklerine baktılar, sevgiyi gördüler
Onlar halka güvenen birer candılar
Onlar insan gibi insandılar
 namustular, vicdandılar...
Anadolu'nun dolu dolu yaşayan
 kendi yoksul, gönlü zengin canlarıydılar
Onlar halkın evladı, halkın kahramanlarıydılar

İki bin yılına girmeye yakınken tarih
Yerküre hala yerinde duruyordu.

“Tek kutuplu dünya”

dediklerinden bu yana dünyaya
iki kutup arasında uçurum büyüyordu
- Fizik kanunlarındaki mıknatıs kutupları
değil fakat

İnsanla insan

İnsanın çalışanıyla çalışmayanı

Üreteniyle üretmeyi

Ürettiğini yiyemeyenle,

“üretilenin hepsini yiyeceğim” diyeni

İnsan sıfatı mıknatıs kalıbı değil ki

Zıt kutuplar çekmez birbirini

Kutbun birindekinin sadece şekli-şemali insan

Diğer kutuptaki;

akıl, yürek, bilek ve namus bütünlüğünde

Gören, İNSAN der...

İkinci bin yıla girmeye yakınken tarih

“Tek kutuplu dünya” diyenler

Yani kendini yeryüzünün

efendisi ilan edenlere;

Teknoloji, internet, sterlin, dolar, mark...

Borsa, borsada canlanma...

İnsan olan kutuba;
açlık, işsizlik, bilgisizlik, evsizlik
ve ölüm reva...

Görmemek, duymamak, konuşmamak bedava
Ellerini açıp semaya, sadece “Rabbim” densin
Fakat insanın insan tarafı,
Aklı var düşünür
Gözü var görür
Dili var söyler
Elleriyle yeni bir dünya kurmayı ister
Ve söyledi mi; hakikat söyler, hakikat eyler
Destanımızın yazıcıları;
“Tek kutuplu dünya” diyen efendiler düzenine
karış duranlardır
İnsanlığın geleceğine sahip çıkanlardır
İnsanlık tarihinin ikibinine direnme mührünü
basanlardır.
Bundan dolayı; -bizce- HAKİKATLİ İNSANDIR...

(Kitabımızda Hakikatli insanın
21. asra girerken yaşadıklarının
sadece küçük bir bölümü bulunmaktadır.)

2. BÖLÜM

(TEK KUTUPLU DÜNYACILARA
HAKİKATLİ İNSANI KISA TANITIM)

Tek kutuplu dünyacılara göre
Hakikatli insan olmak yasaktır.
-Hele bir de bu dünyanın Türkiye'sinde isen-
İnsan olmak; “anlamak, düşünmek
ve yapmaktan geçer” dediysen
Deyip de durmadıysan
Deyip de durmadın diye
Evde, dağda, sokakta... öldürülmeden
MİT, JİTEM, TEM'de işkencede “intihara”
Kayıp mezarlara karışmadan
kaldıysan hayatta
Ömrünün bir kesitinde büyük ihtimal
Tanışırısın hapishaneyle
Bu memlekette hapishane çoktur...
Fakat efendilerin dediğine göre
Hiçbiri milenyum teknolojisine uymuyormuş.
-”İslah edilmeli”

- “Avrupa standartları getirilmeli”
- “Tutuklu ve hükümlüler
bireysel etkinlikler yürütmeli”
- “Örgüt baskısı yokedilip,
birey bireyliğini keşfetmeli”
- “Hem tutuklu ve hükümlülerin
sağlıkları da bizim için önemli”
- Türkiye'ye çağdaş-demokratik
sistemler gerekli”...

Böyle çeşit çeşit açıklamalarla
Asıl hedeflerini gizlemekti niyetleri
Bu ülkede
İnsan karşıtı grupça sunulan her program
Önce hapishanelerde başlar
Sonra, duvarların ardına taşar...
Sunulan program; tarihseldi;
Taa Hitler'den gelmekteydi.
Türkiye'deki adına; “F tipi” dendi
Ama Anadolu'nun “A”sı “F” ye
nasıl çevrilecekti?

Yeryüzü tanık olup görecekti...

(Biz duyup gördüklerimizin tümünü
kağıda dökmedik ama, yazdıklarımızın
her bir satırının gerçek olduğunun
bilinmesini isteriz.)

Bu memlekette herhangi bir hapishane
Henüz F tipleri uygulanmaya
başlamadan önce
En şenlikli günlerdendir ziyaret
Arada demir parmaklık, cam, tel örgüler
olsa da...
Yüzyüze söyleşip, göz göze sevilir
“Görüş yeri” için tedariklenmiş
yiyecekler karşılıklı yenir,
çaylar içilir..
Sohbetler-sözler; anaya, babaya, kardeşe,
yaredir...
Yani cümlemizden dinleyip,
cümlemize söylenir.
İkibin senesinde, bir görüş gününde
-Hakikatli insanlar ne dedi?
-Durduk kulak verdik dediklerine
Oğul anasına;
-Oy benim, yılların kahrından omzu çöken
ama başı eğilmeyen anam
duvarları beyaz diye
lüks oda oluyormuş hücreler
Beyazı, ben ak sütünden tanırım
Namus diye damarımda taşırım
Tuzuyla bir ter kattığın
Kireç badanalı toprak damda
yüzyıl geçse yatarım
Fakat hücre bu oda değil
Duvardaki beyazda ter yok, tuz yok
İnsana yabancı bir beyaz
Bu beyaz kirli bir beyaz
Zulme kesen bir ayaz...

Kardeş kardeşe dedi;
-oy benim,
birlikte koşmalara, dağ bayır dolaşmalara
bulutlara asılı düşler kurmaya doymadığım
hücrenin adını oda koymuşlar
-hem de lüksünden-
Lüksü nasıl dersen
Duş, tuvalet, bitişiğinde
mutfak niyetine lavabo...
Bir de plastik masada yapma çiçek
Ohh... diyorlar, yat...
Yattığın yerden elini uzat
Avrupa standartlı bir hayat
Lüks oda reklamlarını izlemiştir zaten
Dönelim bana, can kardeşim
Paylaşmadaki güzelliğe ilk adımım ben
Beraberlik insan olmanın gereği
İnsan, insansız durmaz
Kardeşten öte bağlananların
ayrısı, gayrısı olmaz
Avrupa standartıymış?...
İstemem aman....
İnsanca yaşamaktan ötesini
kabullenmez bu can...

Yar yare dedi ki;

- Oy benim bir güz vakti

dağlardan bahar toplayıp,

yüreğimin kilidini açanım

Sevda ki yürek ister

Yürek namusuyla sever

Biz ki bu gerçeikle sevmişiz

Ekmeğe ve adalete doyulsun diye

ömrümüze al kefenler biçmişiz

Derler ki şimdi;

İnancı ve onuru bırak,

unut adaleti, sevgiyi

Ekmek istiyorsan tredmana uy

Değişir huy, suyu...

Ali moru neylersin

Bak zamanla beyazlığı seversin,

rahat edersin...

Diyorum ki bir tanem

Beyazı sen, kınalı ak ellerinden,

saçının tellerinden tanırsın

Nergislerden, zambaklardan kokusunu alırsın

Dedikleri beyaza dokunulmaz, koklanmaz

Doğanın özünden,

sevdanın sözünden uzak bir beyaz

İnsan kalmaya yasak,

Sevda solumaya,

namus korumaya tuzak

Şimdilik durum bu.

Son sözümse yar;

Tredmana uymam, kirli bir ten taşıyamam

Ak kefene sarınırım da

sevdamızdan soyunmam

Hapishanelerdeki hakikatli insanların

F tiplerine genel bakışı böyleydi

Deyip-dinlenenler tek taraflı değildi

Günler aylara eklendi

F tipinin namı dört bir yanda söylendi

Ve dönemin

efendilerince takdir toplayan başbakanı

Hayatındaki istisna doğrulardan

birini söyledi:

“Cezaevleri sorunu çözülmeden

bu program uygulanmaz”

“Şevkle sarıldıkları bu program”

IMF'nin düzenlediği,

hep bana diyenler için iyi bir paketti

“Vergiler artırılmalı”

“Özelleştirmeler hızlandırılmalı”

“Mezarda emeklilik yasası derhal çıkarılmalı”

“Kamu giderleri kısılup,

çalışanların ücretleri sabitlenmeli”

Ve daha bir çok “malı... meli...”

Başbakanın açıklaması pek vecizdi

Türkçe açıklaması belli;

“Programa karşı çıkanlar,

hapishanelerdeki devrimcilerdir...

Bunlar öyle ya da böyle bitirilmeli

Bunun en uygun biçimi izole edilmeleri...”

Ve içerdekinlerin
“Sözün hükmü bitti” dedikleri gün
Takvim 20 Ekim 2000 tarihindeydi...
Bugünden itibaren, ekmeğin, toprağın,
ateşin hakkı için
Hayatın aslı için, açlık seçildi.
Açlıktan ölünecekti
Ölünecekti ama insanın hakikati yaşayacaktı
20 küsur hapishaneden
onar yirmişer, üçer beşer
Önden gidip ölüme yetişmek istediler
Dursun diye sessiz ölüm
Kirli beyaz bu zulüm
Genç ömürlerine al kefenler biçtiler
20 Ekim 2000'de onlar artık
“ÖLÜM YÜRÜYÜŞÇÜLERİ”ydi

*Hep birlikte ayakta ve hayatta kalmaya
Bulmalıyız bir biçim
Yoksa ölümden öte kalmıyor seçim
F tipleri sadece bizlere değil
Tüm topluma seçilmiş model.
Ey halkımız...
Seviyoruz sizi canımızdan çok
Bugün duymadıysanız sesimizi
Bilmediyseniz adımızı
Suçlamıyoruz sizi hepten
Fakat bilip de yapmayanların
vicdanını ezip geçecek cesaretlerimiz”
Bu seslenişlere kulak tıkayanlar
Üzerine düşenleri yapanlar da vardı
Onlarla gönül birliğiyle yetinmeyip
Duvarlar dışında aynı yola koyulanlar da*

Kimi de: “Durun yapmayın. Az daha bekleyin.

Devletin dediğine göre hal belleyin” dedi.

Devletin dedikleri ise iyiydi, hoştu
fakat hepsinin sonu boştu.

Osmanlı'dan bu yana yalanı, hilesi çoktu.

Bir yandan ölüm yürüyüşçüleriyle
oturmuşken görüşme masasına,
diğer tarafta dolar imparatorunca
sabit tutulan başka bir masa.

Devletin hesabı:

- ki düşmanını tanıyan anlamıştı.

Görüşmek değil oyalamak.

Tek kutuplu dünyaya sabit

masada asıl karar alınacak.

3. BÖLÜM:

(ANKARA KAN, ÇANAKKALE FİDAN)

“Ankara, Ankara

Seni görmek ister her bahtı kara”

Diye türküler yakılırdı bir zaman.

Ankara:

Başkenti Türkiye'nin, kalbi hükümetin.

Ankara'da başta oturanlar

 milletin temsilcisi iken daha

onu görmek isterdi “her bahtı kara”

ama milenyum gelinceye kadar

Ankara'da başta oturanların asıl ve asil işi

 karartmaktı halkın yazgısını Ankara'da

Başbakanlık konutunda bir karara varılacaktı

2000 yılının 18 Aralık'ında

Karar alacaklar:

Seçilmiş dört muhterem zat,

oturdular masanın başına

kırmızı ceylan derili, sıcacık,

yumuşacık koltuklara alışık kaba yerlerini

yayarak...

Birinci zat:

Yılların siyasetçisi ABD çıkarlarının

 Türkiye'deki en sadık bekçisi,

eski Karaoğlan, yeni: Ak güvercinli partinin

 genel başkanı, Türkiye devletinin

Başbakanı Bülent Ecevit.

İkinci zat:

Aynı soydan Başbakanın yardımcısı

sessiz mazbut duruşlu ortaklaşmalarda iyi

buluşturucu Hüsamettin Özkan.

Üçüncü zat:

Namı yürümüş emniyet teşkilatında

 uzun yıllar emek vermiş, emeklerinin

karşılığını almış, emekli polis şefi.

Şimdiki içişlerinin başı

İçişleri Bakanı: Saadettin Tantan

Dördüncü zat:

Profesörlük aşamasına çıkmış hukukçu

hem inançlı hem de demokrat yanlarıyla

basınımızda bolca tanıtıldı.

Adalete bakan Hikmet Sami Türk.

Şimdi görüşülecek konunun o da

birinci dereceden muhatabı.

Başbakan önce dinlemedeydi.

Söz aldı bakanlar: Kendilerinden emin.

Bütün hazırlıklarımız tamam. Operasyon için

gerekli teçhizat ve teşkilat

bilgileriniz dahilindeydi.

Daha evvelki tecrübelerimizi de

nazarı dikkate alarak

bir yıllık eğitimden geçirerek

operasyona tamam hazırlık.

Hikmet Sami:

Kamuoyu ve tutukluları

bu kadar oyalayabildik. Görüşmeleri sürdürür

görünürken tam zamanıdır, derim efendim.

Hüsamettin:

Son sözünüze göre

gerekli talimatlara geçelim Başbakanım.

Başbakan Ecevit:

“Tamam operasyon yarın sabah yapılabilir,

hayırlı olsun!"

O gün toplantıları böyle bitti.

Fakat sabah:

Kime, nasıl hayırlı olacaktı?

“Hayırlı olsun” denilen sabahtı.

Yalnız bir fark vardı. Bu memlekette
gün doğmadan dayanılınca kapına
pek hayra çıkmazdı.

Tarih 18 Aralık 2000'e geldiğinde
hapishane kapılarına “devletin gücü” dayandı.

Bayrampaşa, Ümraniye,
Çankırı, Aydın, Uşak, Çanakkale,
Bursa, Ceyhan, Malatya,
Ulucanlaşan 10 canın kanıyla yanan
Ankara Ulucanlar...

Toplam 20 hapishanede saat 05:00'de
gün yerine karanlık çöküyordu, çatılara,
maltalara, camlara

bu sabah duvarlar başka bir kara.

Emir çıkarmış artık Ankara. Kapılara dayanan,
duvarlara sinen,

çatılara mevzilenenlerin rengi
karadan kara. Kömür, katran, kahve,
gece karası değil hapishaneye inen.

Teslim olun. Bağıldıkları bizimkilerdi. Peki
duvarlar arasına hapsedilmiş can neyi
teslim edecekti?

Sorması gerekenler bu soruyu sormadı.

Bir, “Teslim Ol” diyen

bir de teslim olması istenen bildi.

Teslimiyet ne menem şeydi. 20 hapishane o
güne teslim denen, hıyanet çağrısıyla girdi.

20'den biri Çanakkale:

Çanakkale'de “it durmaz” derler bir tepe,
it durmayan yerde insan durur mu deme.

Bu tepenin yamacındaydı hapishane.

Karga gürültüsüne martı sesi karışır,
bazı bazı deniz kokardı ciğerler bayram
Bazen de fabrika bacalarından taşan soğan ve
balık kokusuyla iç bunaltan bir havası vardı.
Varsa siyatik, bronşit, astımınız, hastaysa
böbreğiniz hiç tavsiyem değil
kalınmaz burda. Gerçi hapiste yatanın
siyatığından kime ne.
Adı var “it durmaz” tepesi. İt durmaz yerde
insan durdururlar. Hapishanenin mevcudu
çoktu. Milletleri, mezhepleri, meslekleri
çeşit çeşitti
Ama yürekleri,
akılları ve yolları birdi. En güzeli
yaratma yolunda beraberlerdi.
Bundan dolayı ki it durmaz yerleri dahi
güzelledebilirlerdi. Baykuş, karga seslerini
bitiren türküler yakarlar mesela.
Duvarlara şen kahkahalarını katarlar.
Bilirler toprağın kıymetini mesela.
İnsanla tabiatın, dünya kurulalı beri
süren beraberliğinin kıymetini bilirler.
Ve betona inat toprağın hasretini giderirler.
Çayı karavana artığıyla üretilen toprakta
dindirirler. Betona inat toprağa hasreti.
Reyhan, mor menekşe, japon gülü
Birde akşamsefası,
Ve karanfil
Nazlı nazlı boy verince saksılarda.
Her mevsim bahar,
Her mevsim yazdır.
Onların mekanında.

“Ben” yazmadığı için kitaplarında işleri, aşları, düşleri beraberdir.

Ve hayat

“biz” olmayı bildiklerinden herşey güzeldi.

20 ayrı yerde, aynı gün ve saatte,

“Teslim olması istenen biz”lerdik.

O gün hapishanelerdeki bizler

“operasyon” sözüyle uykulardan uyandı.

Operasyon bahsi geçen karanlıktır.

İt durmazda bu sözle uyanan bizlerden

birinin adı, Fidandı.

Ölüm yürüyüşçülerindendi. Açlığın

57. gününde gözlerini kepçe, dozer, silah,

cop ve kalkan görüntüleriyle araladı.

Oysa bu sabaha kadar erken ama

kendiliğinden uyanır

arkadaşlarını imrendiren güzellikte çalışırdı.

Günü selamlamaya tam vaktinde hazırды.

Bugün olağanüstü doğrusla da yatağından

aynı sakinlikte hazırды. Yataktan çıktı.

Karanlığın indiğı dört yanı dolaştı... Baktı:

USA teknik ve eğitimiyle

karanlık tavanda gaz lambası, camlarda

namlu, kepçe, dozer, vinç, itfaiye

sırasıyla ayaklı kuvvet sayısı fazlasıyla...

Düşündü Fidan:

Karanlık ilerlemekte... Asıl işleri yüreğe korku

vermek, ciğeri beş paralık etmek, çok geçmez

başlarlar ölüm kusmaya. Onlar geçmeden

harekete geçmeliyim çıkmalıyım öne.

Daha dün söyledik söz verdik. Dokunmaya

kalkarsanız bize, yakarız kendimizi.

Bakışları yoldaşlarının üzerinde dolaştı. İçine tadına doyumaz bir mutluluk aktı.

Dediklerini yapma vaktiydi. Saat 07'ye geldiğinde karanlık hala ilerlemekteydi.

“Geçemeyeceksiniz” diyen canlar ise tetikte.

Canlardan

bir can adı Fidan.

Deyip dinleyen, yalnız halkına ağlayan,
halkıyla gülen

günü bilen yarını gören ve insanı
sırrına erecek denli seven.

Kökü Munzurlar'da otuz beş yıllık

Fidan boylu Fidan.

Durdurmak için kirli kara ölümü, durmadı, düşünmedi tereddüt etmedi. Ömrünün en çıkarsız ve pervasız sesiyle “ben” dedi. İlk alev ben olacağım dedi.

Bu “Ben” öyle katıksız “biz”di ki
diğer alev adayı eller birer birer indi.

Bu sesin heybeti karşısında başları saygıyla onay verdi. Çok mutluyum, çok teşekkür ederim dedi bu onaya.

Ve sevinçten uçacak gibi... Hadi hazırlığımı görmeye

“Namusumdur” diye kuşandığı al tacını yokladı. Sarı yıldızının sıcaklığını avcuna aldı. Yürüyüşüne başlarken, yoldaş ellerde ördürölüp giydirilen kazağına uzandı. Üzerine yüreğinde taşıdığı güneşten ellerinin alışık olduğu orak-çekiçten bayrağını takti. “Malzemelerim tamam mı?” diye sordu.

Karşıda duran manzaraya baktı. Kask, kalkan,
namlu, cop ve bombadan ibaret,
doğaya, insana yabancı onlarca suret.
Fidan'ın adımları sağlam. Beselerden,
Zarifelerden, yadigar bir endam.
Sefer yapanlara zafer tattırmayacak
it durmazda. Fidan bir anlık durdu
arkasına döndü. Yolunda olacak, adıyla
doğacak düşlerini yaşatacak yüzbinler gördü.
Fidan yanık sesliydi. Türkü söylemeyi
pek severdi. Kendi ana dilinde
“Dersimce” türkülerin yeri başkaydı ona göre.
Sanki birazdan tutuşturacağı kendi canı
değildi. En güzel türküsünü söyler gibi
Gördüğü yüz binlere seslendi:
“Çok mutluyum”
“Çok teşekkür ederim”
“Sizleri halkımı çok seviyorum”

Fidan sevgi ve bağılılığa yabancı herşeyin
dışında yoluna devam etti.

Duvarların içinde değildi.

Ayakları kutu deresi çimlerindeydi.
Karanlığın üstüne üstüne yürüdü ve o'na
sevgisine yaraşır kinle seslendi düşmanına:
“siz bu vatani sevemezsiniz,
sevseydiniz Amerikan postalları altında
çiğnetmezsiniz. Siz halkı sevmezsiniz
sevseydiniz, Analarımızı sokakta
coplatmazdınız.
Düşmansınız. Dü...ş...ma...n!!!”
Saat, 07:20'de sesin sahibi beden
ateşe döndü.

Alevlerini derinden, Kawa'nın
bunca yıldır sönmeyen ateşinden almıştı.
Bundan dolayı dimdik durdu. Bu közün
durduğu dağlar kadar dik. Kuşkusuz öyle -ki-
Bir an olsun dizleri titremedi.
Dünyanın tüm dillerinde en güzel sözcüğün
sembolünü anlatan elleri inmedi.
Saat 07:27 olduğunda, Fidan artık FEDA'idi.
Karanlık
korkmuş donmuştu.
Ancak kameralarına alabildikleri alevlerin
korkusuyla telsizlerden şu sözcük duyuldu:
Fidan Kalşen kendini yaktı.

Fidan uçarcasına çıktığı direniş koğuşuna geri geldi. Bu kez yoldaşlarının omuzlarında, zılgıt ve sloganlarla yerleşti. Herzamanki gibi özenli, ama şimdi daha bilge, mütevazî ve güzeldi. Düzgün Baba Ocağı gibiydi yeri. FEDA olduğu can yoldaşları birer-ikişer başucuna yöneldi. Yönelenlerden biri ölüm yürüyüşçülerindendi.

Fatma Ersoy adlı, nazlı bir selvi.

Önce Fidan'ın önünde saygıyla eğildi. Sonra yoldaşlarından izin isteyip elindeki kağıdı gösterdi: bunu okumak istiyorum.

Elindeki kağıt,

partisinden bir gün önce duyduğu ve son kez okuyacağı sözlerdi.

Fatma,

Bütün seslerin üstünde bir nefesle başladı okumaya: şimdi zafer an kadar yakın... Yarın halkımızın omuzlarında bir bayrak gibi...

Okuduğu herhangi bir metin değildi.

Yaşananların adı, gerçeğin can damarıydı.

Fatma okumayı bitirdi; ama bitmedi Fidan'la yürek sohbeti.

Kara gözleri
Fidan'ın al duvağına kilitli, başı dimdikti.
Dedi:
Oy benim can yoldaşım. Daha tanışmadan
senle ne mutlu ki yollarımız, yıllarımız
birleşmiş. İkimizi de Dersim beslemiş
büyütmüş. Az daha
erken gelseymişim dünyaya evden gizlice
aldığın kesme şekerleri benimle de
paylaşırdın mutlaka.
Evde ne var ne yok dağıtırmışsın da.
Bu yüzden “Hızır'ın kızı” demiş halk sana.
Paylaşmak mayanda. Malatya, Sakarya bura.
İyi ki hep beraber olmuşuz. Aynı sevdaya baş
koymuşuz. Sen ki cana can katmada, sözün
eri olmada, katıksız sevgi sunmada
öğretmenim. Bu zemheri ayazında güneşim,
inanç ateşimsin.
Madem ki artık Fidan değil FEDA'sın. Bundan
sonra “ben Fidan'ım”.

Fatma yanağına aldığı Munzur yatağı gülüşle sözünü bağladı.

Sıradaki yoldaşına yol açtı. Sıradaki eğildi. Fidan'ın alnından öperken dedi; Bu soğukta alnın ne kadar sıcak. Bandın yerli yerinde duruyor. Alın yazısı dedikleri bu mu? Bandın çıkmayacak şekilde alnına yapışmış. Bu ise alın yazısı, tüm yazgımız senin gibi olsun. Yıldızının altı çizgili, özel uğraşsan bu kadar belli olmaz.

Boşuna takılmadık sana 'süslüsün' diye. “Süsünden bir parça bırak bana” diye doğrulurken sohbetteki, avucuna bir saç buklesi düştü. Bundan dolayı bitirmedi sohbeti ve devam etti. Oy benim sözüne, sohbetine doyamadığım, doğallığına hayran kaldığım, avuçlarımda saçlarının alev rengi sıcaklığını saklayacağım. Şimdi sen memleketimiz gibi güzelsin.

Saçların tazelenmiş meşe dalları kokusu.

Gözlerin ceviz ağacı altında yakılan uykular buğusu. Avuçların, avuçlarında parlayan kına. Umutların en kutlusu.

Nasıl da bozulmamış ellerin.

Sevgiyle işlenen toprağın bereketindensin.

Hani baharda bellediğin, otlarını biçtiğin,
olgunlaşıp sararttığında yüklü başakları,
“erkek işi” demeden
üzerinde tırpan işlemekten hazettiğin
toprak misali. Bundan mı dört mevsimin
güzelliğine kesmiş bedenini.
Ayaklarında akı sarılı nergisler, zemherinin
kıtlığının inadına bol.
Bu memleketin hangi dağına adım atsan
önünde bitiveren kır çiçekleri başında.
İlla ki karanfil demişiz, kaç ömrü
onda simgelemiştir. Çok şükür
karanfilsiz değilmiş direnişlerimiz. Göğsünde
hemen bitivermiş. Ya ellerin,
ellerine ne deyim delalım(*).
O ellerden sunduğun sonuna kadar helaldir.
Ellerin ki on parmağında on marifet. O ellerde
yaratmayı düşünmedin ki hiç para servet,
hayat taşımaktır senin için dert.
Hani kan merkezinde çalıştığın günlerde
hastalarına bulamayınca kan, beklentisiz,
teklifsiz kan vermek gibi. Ağrı hakkında
yarattığın Ağrı kadar ulu saygı gibi.
Gülserenlerin Hüsniyelerin elini tutar gibi...
Deprem acısı yüreğinde yaralarını sarmak için
en önde koşar gibi...

(*) Delal: Kürtçede eşsiz, benzersiz demektir.

Yaşlılarla sohbeta dalar, düşmandan sırrını
saklar dostunu bağışlar,
Karaçerde mendil sallar gibisin. Fidansın.
Onlarca can için en önde atılsın. FEDA'sın
yani. Sınırsız yaşam veren uçsuz bucaksız
hayatsın. Halkının rızkı kesilmesin diye;
kızıl kızıl, alaz alaz, sıcak sıcak... Çoğalan
gelinciğe kesmiş topraksın.

Fidan ranzasında huzurla yatıyordu
Yüreklerine ektiği cesaretle, bağlılıkla, beyinleri
ışıtan FEDA'sı ile, çatışmayı yönetiyordu.
Bundan sonraki herhangi bir zaman şöyle
başlanacaktı söze: “19 Aralık'tan önce”,
“19 Aralık'tan sonra”...

19 Aralık'tan sonra, it durmazda çatışma
sürdü. 100 küsur cana bomba ve kurşunla
Yaralı çok, ölen yoktu daha. Böyle çıkıldı.
21'in sabahına. Sultan adlı bedeni ufak
mı ufak bir kadın vardı. Küçük bedeninde
büyük sevdaları, taşımaya kararlıydı.
Dayandı, 21 Aralık sabahı bir bomba Sultan'ın
göğsünü buldu. Küçük bedenini
doğrultamadı. Dostları onu Fidan'ın ranzasına
taşıdı. İki kürt kızı omuz omuzaydı...
Sonra Fahri... Kimyasal köpüklerin içinden
zar-zor çıkarıldı. Adli tıp raporuna şöyle
yazılacaktı:

*“ölümün... **ateşli silah** mermi çekirdeğine bağlı
ince barsak ve mezan yaralanması, iç kanama ve
gelişen kanama şoku sonucu meydana geldiği...”.*

Burası Çanakale'ydi. Sene 1915'ler değildi.
Katletmeye gelenler; İngiliz, Fransız, Anzak
hiç değildi... Ama 2000'in it durmaz tepesinde

çatışma aynı konuda sürmekteydi.

Direneler,

Atalarından öğrenmişlerdi. Çanakkale geçilmezdi. Azrail'e buyur dendi, düşmana denmezdi.

İlker, bunu en iyi bilenlerdendi

“Her şeye varım “ dediğinde 17'sindeydi.

Gültepe'de delikanlı, devrimci oldu. Yaşı 17 ise de, 70'indekine duyulan saygıyı gördü.

Büyük düşleriyle boy atamadan dışarıda hapisteydi İlker, hapishanede büyüdü desem, büyüyemedi. Yaşı ancak 22 'ye değdi. Geri kalan ömrünü toprağa verdi. Onu bulan ölüm cinsi kalleşti. O anı yoldaşlarından sadece biri görebildi. Fakat anlattı geride kalanlara bir bir: Çıkışa yöneldik... İlker beni korumaya çalışıyordu, koluyla kafamı sarıp göğsüne doğru bastırdı. Gidecek uygun bir yer arıyordu gözleriyle. İşte o anda tepemizdeki delikten kurşun ve bomba indi. Beni sıkı sıkı saran kolu kaydı. Gültepe'nin delikanlısı bir anda köpüklerin arasında kayboldu. Ardından ben de köpüklerin içine daldım ve İlker'i çıkardım. Gözleri kapalıydı, yüzü tertemiz, apaktı. Başının sağ tarafından, kan fışkırıyordu. Elimle kanı durdururum sandım. Ama kanla birlikte gaz da fışkırıyordu. Yine de elimle bastırdım yaraya ve hemen geri çektim. Sarı birşeyler geldi elime, o sarı şey beyindi. İlkerimiz'in beyniydi avuçlarımdaki...

Çanakkale'de 56 saat boyunca yiğitler.
Türküleri hiç dinmedi. Dillerde dolanacak
yeni türkülerdendi. Ve aynı topraklar 2000'lere
girerken bir kez daha;
“ÇANAKKALE GEÇİLMEZ” dedi.

Bir Çanakkale değil aynı gün Fedalar
art arda dizildi.

Ümraniye'de Ahmet İbili...

Yoldaşları ona İBİLİ derdi. Fırça bıyıkları, erken
dökülen saçları, biracı göbeğine benzer
göbeğiyle senin benim gibi insan. Paytak paytak
yürürdü. Yürürken yelege, omuzundan
düşüyormuş da düzeltmek istermiş gibi
yapardı. Tiki vardı. Masumlugu, güleçliği...
Yazı yazmada uzman öğretmendi. Bir de Silifke
oyunları dedin mi işte İBİLİ...

“Ham çökelek”, “Keklik”... Keklik gibi seke seke
dönerdi. Vakti geldiğinde “ölümse ölüm” dedi.

Anlatılmaz bir vakurluk, şimdi
arkadaşlarının yanında, 2-3 dakika sonra
gidecek. Hayır,öyle bir şey yok. O sonunda
ölüm olmayan bir işini yapmaya gidip gelecek
sanki. *“Hoşçakalın, kendinize iyi bakın, zaferde
görüşürüz”* deyip kucaklaştı. Bir yoldaş eli
bırakıp ötekine ulaştı. Fidan'ın yanına koştu.

...

Ve sonra ötekiler koştular bir bir
İbili'nin ardından...

4. BÖLÜM

(BEN'DEN BİZ'E)

Zulmün kol gezdiği memlekette yalan da
bol gezerdi. Minarenin kılıfları çok önceden
hazırlanırdı. Gazeteler “Hayata Dönüş”
alkışları çalarken,
bizimkileri bekleyen kan, revanmış.
Ne gam?
Nerde Bab-ı Ali de apoletlerin fısıldayan sesine
kulak tıkayacak yürekte adam?
Yazıyoooooooooor...
Yazıyoooooooooor...
Bunlar yalan yazıyor, bunlar katliamı aklamaya
çalışıyor.
Yazıyoooooooooor...
Yazıyoooooooooor...
Bunlar yalan yazıyor.
Bunlar halkın gözünü korkutmaya çalışıyor,
bunlar halkın ölümlerine çanak tutuyoor...
Yazıyoooooooooor...
Yazıyoooooooooor...
Saltanatın gazetelerinden kan damlıyor...
Halkın sesini boğmayı meslek edinen
suratlardan lağım akıyoor...
O alçakları lağıma benzetmek istemezdik.
Lağım onların yanında pırıl pırıl bir deniz...

Ama gel gör ki
Pisliklerini anlatacak kelime bulamadı bendeniz
Yalan, acizliğin en kıymetli silahıdır
Tepedekiler yalanları tepe tepe kullandılar.
Acizliklerine perde olur sandılar, yanıldılar...
“Ben” demeyi pek severdi tepedeki sultanlar
“Ben” desin ki millet
Sırtına yapışsın güçsüzlük denen illet
“Ben” desin ki baldırı çıplak halkımız
Güzel güzel işlesin sömürü çarkımız
Artsın kasalarda dolarlarımız...
Bu memlekette “ben” demek “Ben” demek
Ağızdan çıkan her “ben”
“BANA” eğilen boyun demek...
Bizimkiler “ben” demeyi iyi bilirdi
Ama onların anladıkları “ben”
“biz” den ayrı değildi.
“Ben” “biz”in içinde anlamlıydı
“Ben varsam örgüt var”
demeyi öğrenmişlerdi mesela...
Amaçlarının ve halkın dışında bir hayata, hayat
denmeyeceğini bilirlerdi
mesela...
F tipi hücrelerle ilk tanıştığında Osman
Onu bekleyenler insan sıfatında birer hayvandı.

“Hoş geldin” dediler önce.
“Hoş geldin”in hapishanelerde anlamı
inen kalkan cop koridorundan geçmektir
“Hoş geldin” işkencedir.
“Hoş geldin” yıldırmadır.
“Hoş geldin” zulmün adıdır.
“Hoş geldin”i arama izler
Bu özel bir uzmanlık alanıdır.
Aczin itirafıdır, zulmün ifradıdır.
Kandıra hücrelerine vardığında
Osman, yaşı kırka varmış bir isyankardı
İşkencenin envai çeşidi ona aşıkardı
Onurlarını bacaklarının arasında taşıyan
hayvanlar,
Osman'ın “onurunu kırmak” istediklerinde
O açlığın 63. gününde bir devdi
Osman hiç durmadan haykıran bir yürekti
Kırılan Osman'ın değil, suskunluğun onuruydu.
Copla tecavüz edilmişti Osman'a
Copla tecavüz edilmişti, bildiği halde susan,
gördüğü halde kaçanlara...
Copla tecavüz edilmişti, kendi kabuğunda
yaşamayı marifet sayanlara...
Osman,
bunların fersah fersah uzağında bir candı.
İnancını onuru saydı.
Herşeye dokunabilirdiler belki,
ama inancına? Asla...

5. BÖLÜM

(SİNCAN'DAKİ DURUMA DAİR
MARUZATIMDIR)

Kıymetli büyüklerim
Sincan'daki durumu dakika dakika izlediğinizi
bilmekteyim
Size şimdiye kadarki vaziyeti bildirmekteyim
Sayımda ayağa kalkmamak “yassah”
Yassahları ihlal edenlere gelsin dayak
Üç kitaptan fazlası? Tövbe estağfirullah...
Kitabın fazlası zinhar yassah...
İnsanın fazlası külliye yassah...
Elden gelse hücre başına yarım adam koyacağız
amma
Bunlar bölündükçe çoğalmanın sırrına da vakıf
Duvar neyim işlemiyor...
Duvarın üstünden uçan kuşlar
Böyyük heyetlerimizin üstüne düşüyor
Bir de “tecrit” neyim diyorlar, vallahi külliye
yalan...
Elden gelse edeceğiz, ama ne mümkün?
Bu teröristler birbirine pek düşkün
Ayırdık birbirlerinden ama yürekleri bir
Hep birlikte atan nabza karşı elden ne gelir?
Yani efendim durum
bu merhalede seyretmektedir.
Pek vehamet arz etmektedir.
Kulunuz her daim hizmetinizdedir,
saygılarımla arz ederim
Elimden gelse kıcınızdan öperim...

(SİNCAN'DAN CENGİZİN MEKTUBUDUR;
“BEKLE BENİ ANACAĞIM,
ÇAYI KOY, GELİYORUM!”)

Cengiz, altı adıma beş adım konforlu
lüks odayla Sincan'da tanıştı
*“Fincanı taştan oyarlar balam oyarlar
içine bade koyarlar”*
Bu, başka bir oyunun havası...
Sincan zalimin yalan deryası
Sincan, Ankara'nın bağrında
esen bir isyan fırtınası...
*“Sen kimin canısın canı balam canısın canı
sen yine doldur fincanı”*
Peki Sincan'dakiler kimin canı?
Yok mu onların canları, cananları, anacaları?
Var ki var... Hem de ne var... Vay anam vay...
Anlatmaya ne dil yeter ne yürek
Anlatabilmek için, dinleyenin de, söyleyenin de
namuslu olması gerek...
“Sen bize gelme duyarlar balam duyarlar”
2001 yılının Türkiye'sinde, Sincan'daki
işkenceyi duyan yoktu.

Duysa da konuşmayan çoktu.
Suskunluğu parçalamaya göz koymanın bedeli
ağırdır bu diyarlarda
Cengiz, suskunluğa
patlayan bir bomba olmaya yeminliydi.
Yan hücrelerden bir yoldaş yüreği seslendi:
“Nasılsın Cengiz?”
Patlamaya hazır bir bomba gibiyim,
Emin ol yoldaş, düşmanın
elinde patlayacağım...
Yoldaşı zaten emindi
Cengiz yoldaş yüreğinde bir güven deniziydi
O gün anasına bir mektup yazdı Cengiz
“Bekle beni anacığım, çayı koy geliyorum...”
vaktin erişmekte olduğunu biliyordu.
21 Mart sabahı, Cengiz zamanın ve
mekanın dışındaydı
anacığının koyduğu çayı, içme tavındaydı.
21 Mart'ta Cengiz hastane kapısındaydı
kapıdan içeri sokacaklarken, Cengiz'in kolu
yukarı kalktı
Bir deri bir kemik iki parmak, tüm dillerde
aynı anlama gelir
Bu işaretin Türkçe meali “zafer”dir
Cengiz düşmanın elinde patlayan
bir bomba oldu demektir

21 Mart 2001...

Cengiz zalimin elinde patladı

Cengiz hastane kapısından içeri sokulamadı

21 Mart sabahı bir zarf verilmişti postaya

Gönderen hanesinde yemyeşil iki göz...

cıvıl cıvıl... saf...

Gönderen hanesinde yoldaş

Alıcı: Cengiz Soydaş

Yollara düştü mektup

Kara kara katarlarda, kara yazı yazanlara

isyan etti mektup

Bir Nisan sabahı döndü mektup,

yeşil gözlü ellere

Üstünde hilkat garibesi bir yazı

Harfler yan yana dizilmiş,

ne söylediğini bilmez...

Harf harfliğinden utanır, onu yazan el utanmaz

Yeşil gözlü kızın elindeki zarfta dört kelime;

“gönderene iadesine...”

Dört kelimedede asrın özeti vardı.

“Fincanı taştan oyarlar balam oyarlar

İçine bade koyarlar”

Bu neşeli bir türküdür, oynak havadır

Ama ikinci bin yılın birinci yılında

Sincan'dan yayılan türkü, oyun havası değildi...

M. Kemal, “*Beni Türk hekimlerine emanet
edin...*” demişti

Özal, zayıflamak için

Houston'a gitmeyi münasip gördü.

Zat-ı âli'leri için YÖK'ten çıkma hekimler
emniyetli değildi

Kanayan bir yaradır hastaneler

Bir dokunsan bin ah akar köşelerinden

Bin ah, bin ah...

İlknur hastaneye kaldırıldığında,
üçbuçuk yaşında bir candı

Yeşiller diyarı Bursa'dandı...

Yeşil Bursa bolluk bereket diyarıdır.

Ama Bursa'nın bereketi, İlknur'la anasına
yetmedi...

Babası Şahverdi, gurbetteydi

Ekmek tavşan, o tazı peşindeydi

Koştı Şahverdi, çalıştı Şahverdi, ama yetmedi

İlknur'a araba çarptığında anacığı yanındaydı

Hastaneye kaldırıldığında ana kız,

Zeliha hemşire başlarındaydı

Koş Zeliha hemşire koş

Gencecik bir gelin gelmiş, canına can katmak
gerekmiş

Koştı Zeliha hemşirecik
Gelin vazgeçmiş canından
Sayıklar babam sayıklar, sayıklar durur
evladından

“İlknur'u doyurun”
 “O üç gündür aç...”
 “İlknur'u doyurun, o üç gündür aç”
 Zeliha hemşirenin gözleri yandı,
 Zeliha hemşire insandı...
 “Tamam” dedi sessizce “tamam”...
 Yüreğinde haykırılmamış bir isyan...
 “Tamam”
 İlknur'un aç öldüğünü söylemedi insan...
 “Tamam...”

Üçbuçuk yaşında aç beden, morgda
ne düşlerdi acaba?

Yağlı sıcak bir bazlama? Yahut bir
kaymaklı dondurma?

Belki de kuru bir ekmek düşlerdi İlknur
Zeliha hemşire açtı morgun çekmecesini,
küçümencik bedene baktı

Gözleri insanlığından utanmanın acısıyla yandı.
Fatma da bir zamanlar hemşireydi, ebeydi...

Dört duvar arasına girmeden önce bebeler
onun ellerine doğardı

Sahi, kaç ana gülüşünü seninle paylaştı?
Sahi, kaç bebe ilk çılgılığını senin ellerinde saldı?
Bunların önemi var mı?

Vardı... Çünkü Fatma ebe, insandı...

Doğan çocuk doğacak mı acep, aldırandı
İnsana layık ne varsa her insana yakıştırandı
Candı, canandı...

Koğuştta Fatma'lar çoğalınca, soyadı
adı olmuştu Ersoy'un
İster Ersoy deyin ister Fatma... o karagözlü bir
ceylan

İnsana hayran bir özgecandı... insandı...

“Kütahya yolundan bir bulut geçti,

Kellesiz gövdeler ardıma düştü

Kayıрма sevdiğim yol ayrı düştü”

Bu bir Kütahya türküsüdür.

Tepeköylü bir efenin öyküsüdür.

Fatma hastaneye kaldırıldığında, 152 gündür
açlığın koynundaydı.

Yüzelli iki gündür kellesiz gövdeler ardındaydı

Niye ölümün peşine düşer hayat dağıtan?

Kellesiz gövdeler bunun farkındaydı.

Ersoy'lardan doğacak olan yeni bir hayattı

Açlığın 167. gününde yarine kavuştu ceylan

Adı oldu Kahraman...

Kaçırdılar cansız bedenini Kütahya'dan

Otopsi Bursa'da yapılacaktı.

Morgun buz gibi yatağına huzurla uzandı Fatma

Ölümler hatırlayabilse; Ersoy

Çanakkale'ye giderdi

Morgun soğuşunda değil

sıcak koğuşunda gezerdi

“Direniş Koğuşu” demişlerdi adına,

gelin evi gibi güzeldi...

Ölümler hatırlayabilseydi; formaldehit değil,
lavanta kokardı Ersoy, yoldaş kokardı...
Görüş günü, direniş koğuşuna dalan afacanları
kollardı

Halı, yalnız onların koğuşundaydı.
Görüş günü geldiğinde, halının üstü afacanlarla
dolardı.

Bir gün, bir minik kız, elinde bisküvilerle
Ersoy'un yanına vardı.
Yoldaşı hemen davrandı
Ersoy Ölüm Orucundaydı...

Bisküvili çocuk dışarı çıkarılmalıydı
Onun bu telaşını gördü, güldü Ersoy...

"Bırak, kalsın"

"Çocuklarımız doysun diye ölüm orucundayız"

İki cümle bir hayatın özeti
Ersoy'un aç bedenini, İlknur'un aç bedeninin
yanına yatırdıklarında
İlknur'un düşlerinde yağı damlayan
bir bazlama vardı
Ersoy'un düşlerinde, İlknur'ların doyduğu bir
hayat...

O gece Zeliha hemşire, iki aç bedene baktı,
saatlerce ağladı.

İki aç beden, iki hayat...
Başlarında kanayan insanlığından
utanan bir kadın
Memleketimizin fotoğraflarıdır...

Hikmet Tıp Fakóltesi'ne girdiğinde
büyük hayalleri vardı.
Çocukken çok akıllıydı
Yozgat'ın Boğazlıyan'ında, çocuk akıllıysa
Büyüyünce ya doktor olur ya mühendis
Başka meslek fasa fiso...
Ne bilsin Boğazlıyan'ın garibi,
kariyer dünyasını falan...
Adam dediğin iş buldu mu? Tamam...
Mesele yoktu o zaman...
Boğazlıyan ellerinde, hayallerin en büyüğü
kurulsa ne yazar?
Gacoların Hüseyin yat görmüş mü ki “yat” desin
Saltanat görmüş mü ki saltanat istesin?
Görüp göreceği askeriyedeydi
Askerde pek rahat ettiydi Hüseyin
Emmioğlu Osman, bir albayın şoförüydü.
Osman büyük şehir görmüş adam
Angara garacında şoförlük ederdi.
Taksi neyim gendinin değildi amma
Patron iyi para verirdi ellaham
Osmangile ne zaman varsa Hüseyin,
sofrada bembeyaz pirinçten pilav...
Pirincin pilavını nasıl da severdi Hüseyin
Yanına bir de etlisinden kuru fasülye,
bir de ayran
Vay anam vay... Değme keyfine o zaman...
Bu Çapan'lar ondan uzun yaşıyor ellaham
Her gün pirinç yerse ölür mü adam?
Neyse... ne diyor idim?

Emmioğlu Osman, beni
albaya methettiği o zaman
Albay sordu: “Evladım ne iş gelir elinden?”
Ne diyeceğimi şaşırdıydım birden...
Koskoca kumandana ne derim ben?
Allahtan Osman imdada yetişti;
“Her iş gelir elinden kumandan
Bağ bahçe işlerinden pek iyi anlar bizim oğlan”
Böylece olduk garnizonda bahçıvan
Bahçıvanlık deyip geçmeyeceksin... Bahçıvanlık
benzemez bağda asma budamaya
Bu iş ince zanaat, her bir şeyi ille bellemek şart.
Esgeriye demek, nizam iltizam demek.
Çiçekler de, çalılar da nizamlı iltizamlı olacak
Gafana göre tohum saçmak yok sağa sola
Menevşeler bile sırasıyan olacak
Önce bembe menevşe, sonra sarısından,
sonra morundan...
Sonra gene pembe, gene sarı, gene mor...
Locmanların önü menevşe gıtalariylan bezeli
Locman dediysem; sanma iki oda bir sofa
bir kat
Prefabrike dubleks evler yaptırmış
vaktiynen Amerikalılar
Zati bu gavurların elinden ne iş çıksa,
bir başka oluyor canım...
O evlerin bir ısıtma sistemi vardı ki sormayın
Evler prefabrike ya,
içinde soba neyim yakmak yasah...
Aş bile elektrikli ocağınan bişecek
Gosgoca garnizonda elektrikten bol ne var?

bir muayenehane aç...

İşte hayat...

Sonra topaç gibi bir kız, bir erkek evlat
Gündüz hastane, akşamüstü muayenehane
Mekik dokudu Hikmet, hep çalıştı, hep çabaladı
Gözü hep daha yükseklerde oldu...

Soru sormadı bir kere bile

İlaç yazdı gelen gidene fakat.

“Ben aç bırakmadım ki” dedi Hikmet Özdemir
Arada bir ilaç firmalarıyla yaptığı anlaşmadan
başka, kusuru yoktu denebilir

Bir de radyolog Orhan'dan alırdı yüzde on pay
Hastayı röntgen için Orhan'a göndermekte
görmezdi bir ters...

Devletin malı zaten deniz,

yemeyen tabii ki domuz

Ama çalışan adamdı doğrusu Hikmet Özdemir
Tepedekilerin çaldığının yanında onunkine
devede kulak bile değil

Olsa olsa tüy denir...

Domuzdan bir kıl da o kopartsa da arada bir
Fena adam değildi Doktor Hikmet Özdemir
İkibinbir yılının Türkiye'sinde hayatının
ilk sualleriyle muhatap oldu doktor

Numune Hastanesi'nin mahkum koğuşunda
dal gibi bir asi kız vardı

Adı Hülya...

Çakır gözleri kendi kızının gözlerine
benziyordu biraz

Coğrafya öğretmeniymiş, Karadenizliymiş
Fazla malumata lüzum yok...

Ne Hikmet Özdemir merak etti,
ne Hülya anlatmaya isteklendi...
Hülya sıcak konuşkan bir kızdı... Ama mağrur...
Başucunda bir can, bir de anacan
Can: yoldaş
Kıvrır kıvrır saçlı, cin gibi gözleri parlayan bir baş
Bir dalı İstanbul'da yeşerir, bir dalı
Hülya'nın gözlerinde

Adı: Sevinç
Sevinç olmasına Sevinç ama, Sevinç
nasıl sevinirsin?
Sevinç'in ablası Ümüþ, yatar ölümün koynunda
Hülya yanibaşında direncin doruğunda...
Bir kadın daha yaşar, Numune Hastanesi
mahkum koğuşunda

Adı: Hatice Yazgan
Hatice geçmişi çalınanlardan
Hatice kırk yaşında bir kadındı
direnişe başlarken
Şen şakrak, lafını esirgemez bir kadındı Hatice
Tanımak gereken insanlardandı...
Roman gibi bir hayatı vardı...
Hayata yiğit bir meydan okumaydı
Yirmisine varmadan Hatice,
Bir sabah vakti kapıları çalındı, çalan
yeşil üniformalıydı

Babası aşağı çağrıldı
 Bir kağıt tutuşturdular eline
 Baba Yazgan kağıda bakamadı, gözlerini
 yeşil üniformadan ayıramadı
 Bir oğlu olmuştu yıllar önce

Adına yakışır bir evlat olsun dileyip adını
fısıldamıştı pembecik kulağa:
Erdoğan adına yakışır şenlikte,
Erdoğan gürbüzlükte... Acar mı acar...
Sonra yıllardan 61, bir kızı oldu
Baba Yazgan yeşil üniformalardan umutluydu
Heyecanla koydu kızının adını
“Hürriyet” demişti kızının adına,
ama beklediği hürriyet gelmedi
Hürriyet beklediği yeşil üniformanın elindeki,
oğlunun ölüm haberi idi.
Erdoğan sabaha karşı idam edilmişti.
Suçu hürriyet istemektir
“İbret olsun diye beşini-onunu
sallandırıcaksın” demişti 12 Eylülcüler
paşalardan biri
Sallandırılıvermişti işte Erdoğan'ın
dal gibi bedeni
Yeşil üniforma “Gel cenazeyi al”
demeye gelmişti
Hatice'nin zulme verdiği ilk kurban,
abisi Erdoğan oldu
Sonra kaktüs gibi büyüyüverdi Hatice
Kaktüs gibi dikenliydi, sözünü saklamadı
Gözünü budaktan sakınmadı
Zor şartların direngen çiçeği idi Hatice Yazgan
İnatçı bir gövdenin üstünde nazlı, narin, pırıl
pırıl bir çiçekti
Kaktüs gibi çöl ortasında yeşerdi
Büyüdü, boy attı, sevdi, sevidi
Karayağız bir delikanlıya vuruldu
Delikanlı da ona...

Halil'iyile beraber daldı büyük sevdalara
Hatice Halil'in, Halil Hatice'nin
Hatice'yle Halil, başkoydukları yastık gibi,
can koydukları kavganın...
90'lı yıllarda devletin en yeni icadı
sokakta infazdı
Kurşunlar Halil'e Ankara sokaklarında saplandı
“Ölü ele geçirildi” kaydı düşüldü tutanaklara
Halil ele geçirilebilir mi? Yalanlar nafile...
Halil silahı elden düşüp,
dizi toprağa deydiğinde
Hatice'nin beyaz işli yastığına
uzanır gibi huzurlu
Eli saçını okşar gibi sakın kapadı gözlerini
Hatice Yazgan güçlü kadınlardandı,
çok yansa da yıkılmadı...
Aldı sevdalısının yükünü sırtına
çıktı Canik Dağlarına
Canik Dağlarında gezen bir ceylan değil,
dağlara sırtını yaslayan bir şahandı...

Sonra Hapishane... Hapishanede geçen yıllar...

Adana, Kayseri, Sakarya

Derken it durmaz tepesi Çanakkale...

Çanakkale Hapishanesi'nde bir nazlı kaktüs,

bir dal selvi

Sırtını geniş geniş yaslayacağın, geniş gövdeli

ıpıl ıpıl bir söğüt...

Cıvıl cıvıl bir candı Hatice Yazgan

Sevdi sevildi... Halil'le nişanlanır gibi

ölümle nişanlandı

Ölümle nişanlandığında Hatice Yazgan, ikibin

yılının kasımıydı

Nikahı kıymak kısmet olmadı fakat

Buldu bir sabah kendini geçmişsiz ve

geleceksiz bir karanlığın koynunda

“Wernicke-Korsakoff” dediler bu karanlığın

adına...

21 Şubat sabahında, beş yaşında

beş yaşında bir çocuktı, Kırk yaşındaki Hatice.

Kini yoktu, sevdikleri yoktu...

Erdoğan yoktu... Halil yoktu...

Kardeşleri, yoldaşları, yaşadıkları yoktu...

Üç şey kalmıştı aklında:

“Kimsin?” sorusuna verdiği cevap:

“Parti, Hatice”

Bir yeşil pantolon, dağlarda

şahan olduğu günlerden akılda kalan...

Bir de kusan olduğunda;

“Kamile de böyle kusuyordu...”

Peki “Kamile kim Hatice?”... Cevabı yok...

“Parti-Cephe ne Hatice?”... Bilmiyor...
“Yeşil pantolonu niye giyerdin Hatice?”...
Hatırlamıyor...
Hatice artık yalnızca kraker düşü kurabiliyor
Hatice, ölüme birlikte yattığı Hülya'nın
yanında, niye hapiste olduğunu bilmiyor
Hülya, Hatice'ye her bakışında
“Serumun anlamı”nı kavırıyor
Serum, hatıraları çalan bir hırsız
Serum, hedefe varmanın önünde bir engel
Serum, damara takılmayacak
Doktor Hikmet Özdemir; “Boşuna ölüyorsunuz”
demişti Hülya'ya belki de...
Hülya uzun uzun baktı bu boş kafaya:
“Demek boşuna ölüyoruz doktor?
Peki senin, ölümün çeşitlerinden
haber var mı?
Aklına gelen kaç çeşidi var? Kalp spazmı,
böbrek iflası filan...
Peki başka nasıl ölür insan?
Ulucanlar'da boğazı hızarla kesilen
İsmet'ten haber var mı?
Cesedindeki postal izlerinden? Cesedine
kusulan kinden? Yapılan işkenceden?
Bayrampaşa'da asitle yakılan bedenlerden?
Zat-ı aliniz doktorsunuz madem; ölüme
ve hayata dair pek de bilgilisiniz anlaşılan
O halde
yüzü çalınanlardan bahsedelim biraz...
Hacer'e ne oldu dersiniz? Bilmek
ister misiniz?

Karşığı odada Koç Alim yatar
Kalk Ali Koç, yatmak sana yakışır mı?
Kalk da uğraş bizimle, takıl, şakalaş
Ağzına geleni paldır kültür etrafa saç...
Ama her dem keyif olsun içinde...
Gel bir Kırşehir havası dönelim Alim
"Operasyon olursa

kendimizi yakarız" demiştiniz.

Sonra operasyon, sonra benzin, sonra çakmak...
Sonra açlığın bilmem kaçınıcı gününde,
bilmem kaçta kaç yanık bir beden...
Ergenlik sivilceleriyle çok oynardı Ali
Yüzünde o günlerin komik izleri,
o izleri tamamlayan bir sıcak surat
Felaket kötü saz çalardı Ali Koç, felaket
güzel tiyatro oynardı
Becerikli mi becerikli, inat mı inat,
rahat mı rahat
Nerde Ali, orda bir sigara, bir de kalabalık
Şenlikli adamdı Ali Koç vesselam...
Hem şenlikli hem militandı
"Biter biter de Kırşehir'in gülleri biteer
Şakıyıp dalında bülbüller öter
Gülüm aman aman aman
Sebep aman aman aman
Ben yandım amman ..."

Ali bu türküyü pek severdi... Nasıl da
keyifle oynardın Koç Alim
Sen niye yandın Koç Alim? Sana ne sebep oldu?
Böyle ölüme sebep olur mu?
Böyle ölen adam ölmüş sayılır mı?

Gittiğin yerde güller biter mi Alim?
Yattığın yere Koç'lar sığar mı Alim?
Dr. Hikmet Özdemir
Ali'nin odasına her gün gelirdi
“Muayene, tedavi kabul ediyor musun?”
“Yok...”

Sonra bir işaret eldeki beyaz sayfaya,
mesele tamam...

Vazife tamamlanmış gidilecek, gidip
başka bir odaya girilecek
Sonra nakarat; “muayene?”, “tedavi?”, “yok!..”
Kapat kapıyı çık, beyninin kapısını da
kapatmayı unutma...

Kapıları yalnız talimatlar için açtı Dr. Hikmet
Ali kendinden geçtiğinde günlerden pazardı.
Hedefine varmak istiyordu Koç Ali
Ölüm Karadeniz dağlarında kucak açmış yardı,
kavuşacaktı...

“Gel anacan, benim durum kötüledi
Bilinç dediğin bir sırça kuş,
uçtu gider, kaçtı gider...

Sen belli etme bu akbabalara
Hayatı bana veren sensin, şimdi yine bana
yardım et.... Yardım et ki hayatımı halkımın
koynuna koyayım...

Sen sen ol sezdirme düşmanıma ...”
Tembihledi, öğütledi, inancını
bakışlarına yükledi

Emanet etti anacana Koç Ali.
Koç Ali “sezdirme” dedi, ama Dr. Hikmet sezdi
Serum “tak çıkar” eziyeti başladı

“Hayır” dedi Ali, “Hayır” dedi anası
“Eziyet etmeyin evladıma”
diye haykırdı anacan, aldırmadılar
Serum takılacak damar?... “Damar yok...”
bulamadılar...
“Ara damarı” , “bul damarı” derken,
yatağa aktı Ali'nin kanı
Anacan, bir deri bir kemik oğluna, bir de
akan kana baktı
“Yapmayın” dedi, “istemiyor” dedi;
dinletemedi...
“O ölürse ben işimden olurum” dedi
Doktor Hikmet
“Emir büyük yerden” dedi kasap Hikmet
O gün Doktor Hikmet işinden olmadı...
İnsanlığından oldu.
Doktor Asım yanındaydı o gün; doktorluğundan
utanadı
Ali'nin kan içindeki yatağı, utanmanın
yetmediğini anlatan fotoğraftı
“Hastane önünde incir ağacı, aman ağacı
Doktor bulamadı bana ilacı aman ilacı...”
Doktor kendine ilaç buldu mu ki bacı? diye
iç geçirdi Doktor Asım
İlaç doktorda değil, ilaç zulme direnen yürekte
Eğilmeyen başta bacım, eğilmeyen başta...

Hastanelerden yayılan bir kanlı çığlık
Anlatmaya ne dil yeter ne yürek
Anlatabilmek ve anlayabilmek için ille de
namuslu yürek gerek
ille de namuslu yürek...

SUÇLU

Bir zamanlar insanlar yakılmıştı fırınlarda...
Yakan Nazilerdi
Bir mahkeme kuruldu, soruldu:: “Niye?...”
“Emir böyleydi”
Başkasına “katliam” denildi
“Tövbe” dedi... O, fırının düğmesine basandı
Bir başkasına dönünce gözler; “Ben yalnızca
tutukluları taşıdım” dedi
Sıra sıra dizildiler, tek tek sorguya çekildiler...
Suçlu yoktu...
İşleyen koca bir makineydi... Çarkları yoktu
Kimi “Ben yapmasam başkası yapacak” dedi
Kimi “Beni de böyle yaparlarsa bir gün”
diye içinden geçirdi
Kimi “Neyse ki Yahudi değilim” deyip şükretti
Her birinin söyleyecek bir şeyi vardı kendince
Söylediklerine kendileri bile inanmadı...
Ama insanlar vardı ölen
Suçlunun şahı ile padişahı yargılanamadı...
Geriye sorular kaldı...

7. BÖLÜM

(ARMUTLU)

Bir camdan kulenin 35. Katındaydı
Dinç Paydaş Bey' in ofisi
Dinç mi dinç olduğu bir sabahta, aç gözlerle
şehri tarıyordu gözleri beyefendinin
“Gözün gördüğü ve görmediği herşey
benim olsa” diye iç geçirdi Dinç Paydaş
Gökdelenler üzerine düşünüyordu bir süredir
Ne yalısı, ne villası... Hiçbirinde yok
bu ofisin tadı
Yukarı çıktıkça çıkası geliyor insanın
Dünyaya en tepeden bakası geliyor
Tepeden bakmayı oldu bitti severdi Dinç Bey
Adı gibi dinç olsun demişlerdi, öyle de oldu...
Doğduğundan beri, 1118 çeşit
peynirle beslemişlerdi
Damarlarında dolaşan kan, daha bir kırmızıydı
haliyle, Dinç Paydaş Bey'in
Peder Paydaş... Nam-ı diğer
“Sanayimizin kıymetli devi”
Üç 'S' ye düşmandı
“Sendika, Sigorta, Sözleşme” denildiğini
duyunca kıymetli dev
Kırmızı görmüş kızgın boğaya dönerdi
Saldırının 'S'sine güvenirdi
Sindirmenin 'S'sini pek severdi
Hayalleri vardı peder Paydaş' ın
“Bir fabrika kurulacak, içi- dışı pırıl pırıl parlak
Kapıda kart basma makinası olacak
Gereksiz mahlukat zinhar içeri alınmayacak
Trik trak, kartı tak, bırak...
Mavi mavi tulumlar kartı takmaya uzanacak

Oldum olası gözünün içine
dimdik bakanlardan hoşlanmazdı
Gözlerini çevirdi danteller içindeki çocuk
bedenine... “Mister Monting ağzının tadını
biliyor canım” diye iç geçirip
Uzandı dantelli bir tabakta sunulan
körpe insan etine...
Şu dünyada seveni var mıydı Şevki Paydaş'ın?..
Yoktu...
Kendisi de domuz gibi bilirdi bunu
Ama zerre kadar aldırılmazdı.
Satılığa çıkmış bedenler, en pespaye
fahişeden beter beyinler
Dört bir yandan hizmetindeydi nasılsa
Şevki Bey'in
Bir zamanlar “kavanoz dipli dünya” diye
bir laf vardı.
Şevki Paydaş'ın dünyasının dibi yoktu.
Bu dünyanın bütün kurallarına uygun
oynamıştı peder Paydaş
Olmuştu “Sanayimizin kıymetli devi”
Ama unutmamıştı geçtiği merhaleleri
Ne Mahir Çayan silindi gözünden,
ne Efraim Elrom
Ne “Günlerin bugün getirdiği
Baskı zulüm ve kandır...” diye haykıran sesler
gitti kulağından
Saltanatını kaybetme korkusunu hissetmişti
yakından
İt gibi korkuyordu halktan, nefret ediyordu
gözlerindeki hınçtan

Bildiği her hüneri öğretti muhterem evladına
Kredi ve ihale alma yöntemleri, çalıp çırpmanın
incelikleri...

Politikada üstüne oynanacak atın nitelikleri
Rüşvet verme, adam satın alma sanatı, bir ders
Adam harcama sanatı, ikinci ders
Deveyi hamuduyla yutup

halktan saklama sanatı, üçüncü ders
Mankenlerin don renginin,

halkın hayatına faydaları, dördüncü ders
Çalma, çırpma, saklama, gizleme,
uyutma, çarpıtma... Yetmezse kışkırtma...

O da yetmezse halkın üstüne çökmelidir şiddet
Ne yapıp edip susturmaktı marifet
Sendika ağalarına yatırım yapmayı unutma
Hile hurda şike bedava
Sözün ve paranın yetmediği yerde
konuşsun sopa...

Vaktiyle senin dolarların için
 elini kana bulamış tosuncukları yemlemeyi
 sakın ihmal etme

Emekli generallere, yönetim kurullarında
ayırılmalı bir koltuk

Göze batmadan beslenmeli apoletler
Aman evlat... Sarsılmasın milli duygular
Bir laf etmen gerekirse

“Vatan” demeyi unutma...

Amerikan pasaportunu da yanından ayırma
Peder Paydaş'ın öğütleri biter mi?
Öğütleri anlamayan kasadaki dolarların
sırrına erer mi?

Dinç Paydaş has öğrencilerdendi,
herşeyi bir bir anladı.

Amerikan Üniversitelerinde aldığı dersleri
yanına kattı

Hortumculukta uzmanlaştı

Atadan kalma marifet, işçinin emeğini çalmak
Yüzyıla yakışır fazilet, paradan para kazanmak
Repo-banka-faiz-tahvil

Vergiyi devlet halktan alsın sen cebe indir
Çarklar yerli yerinde tıkr tıkr işliyor, fakat
Her an çıkabilir bir marazat
Sosyalizm yıkıldı, Marks öldü,

Lenin'in ruhuna Fatiha

Yaşasın tek kutuplu dünya...

Gazetesinde, televizyonunda anlatırdı bunları
sayfa sayfa

Ama kendisi, ikinci bir kutbun varlığını
unutmadı bile bir dakika

Peder Paydaş alçağın tekiydi tamam, ama
gerçekçi adamdı vesselam...

En önemli dersini bu bölümde vermişti

“Sakın küçümseme horlananları; altta kalanı....

Tetikte dinle yükselen sesi

Sen dünyaya tepeden bakmalısın fakat

Birlik olursa alttaki “halk” denen mahlukat

Sallanmaya başlanmış demektir saltanat...”

Dinç Paydaş Plazasının 35. Katında

Düzenin son icadı “steril iş ortamı”nda

mutlu mutlu seyre dalıyordu

“İstanbul ayaklarımın altında...”

20. katta gazeteci Ersin Kemal

acı acı baktı şehre;

“İstanbul ayaklarımın altında”

“İstanbul ayaklarımın altında fakat,
yanmakta ayaklarım”

Kristalin soğuk gücü, gökdelenin gölgesi
heran üzerindeydi Ersin Kemal'in

Bir ay önce asansörle inerken bakmıştı
şehri İstanbul'a

20, 19, ..., 15, ..., 10, ..., 5..., ve sıfır
Katları inerken işten atılanları düşünmüştü
bir bir...

Katlardan ağır ağır inmekte var,
tepetaklak yuvarlanmak da....

Kalemiyle beraber satılmıştı kişiliğinin yarısı
Fakat ikibinbir yılının bir gününde,
soruyordu Ersin Kemal;

“Gelecek nerede?”, “Benim yerim nerede?”
Sade, acılı sorular... Soruların acısı çiğköftenin
acısına benzemiyor

Geride boğaza düğümlemiş bir yumruk
Bencilliğin attığı düğümler çözülünce geçecek
Plazanın bahçesinde kapıcı Sait,
akşama eve ne götüreceğinin derdindeydi.

Akşam geldi fakat... Akşam geldi, para gelmedi.

Para dediğin Paydaş Bey'in kasasında

Para parayı çeker derlerse de kanma

“Derdim çoktur hangisine yanayım”...

Bu türküyü de pek severdi Sait Efendi

“Dinine yandığımın dünyası” deyip

bir tepik salladı yumuşak toprağa

Bu günlerde sık sık sallar olmuştu tekmeleri

Gözler geliyordu aklına, iki bacının gözleri...

Bir de kahve kavanozu...

Açlıktan büyümüş, açlıktan kapanmış gözler
 O gözler aklına takılmıştı.
 Gözleri görene kadar “Ölüm Orucu” diyenlere
 pek aldırımıyordu.
 Onun sorularını gözler yarattı,
 gerçekleri anlatan aydınlık gözler
 İlk gördüğü gün “Canları bir şey çekmez
 mi ki acep” diye geçirdi içinden
 “Nasıl da gençmişler, yazık”
 Tam bu “yazık” lafını içinden geçirirken,
 gözlerin kendine baktığını gördü
 İki bacı, bir ananın gözleri, onu uğurlayanların
 gözleri...
 “Yazık” diyemedi,
 yerine de başka bir laf koyamadı
 Karnı ağrıdı o gün, karnı ağrıdı ertesi gün
 Plazanın garaj bekçisiyle bir oyun oynarlardı
 bazı bazı
 Patron yemeğini plazada yediği günlerde
 “Patron ne yemiştir” oynarlardı,
 o gün oynamadı
 “Ulan bir gün, bir punduna getirirsek,
 şunların üstüne bir tükürsek
 tükürüklü flaminyon” deyip kahkaha atmadı.
 Dönercinin önünden geçerken, canı
 döner çektiğinde elini cebine atmadı
 Ama, başka da bir şey yapmadı...
 O gözlerin baktığı ufka bakamadı...
 Plazada hergün nasıl geçerse
 o gün de öyle geçmişti
 Gökdelenlerin gölgesi arsızdır,
 üstüne düştüğünü sıkıştırır

Katlar arasında sıkışmış insancıklara
 en iyi oyuncaklar
 “İş ortamı stresi” gevelemeleri,
 kendini bir halt sandırmaları...
 “Stres bleziği, topu, boncuğu, cıncığı...”
 Ne bu “stres” denilen Allah aşkına?
 Niye bu bol “S”li kelime ile,
 insanımızın gevremişliği normalleşir?
 Bunalımın modası kimin işine yarar
 Allah aşkına?
 Böyle salaklık olur mu Allah aşkına?
 Gökdelenin dili olsa haykırırdı belki de,
 “Sizi ben bunaltıyorum, been...
 sizin tarafınızdan tasarlandım ben.
 Niye her tarafım
 buz gibi görünüyor sanıyorsunuz?
 Niye katlar arasında gidip gelemiyorsunuz?
 Niye etrafta bir çiçek bulamıyorsunuz?
 Niye? Niye? ..”
 Soruların cevapları Paydaş'lardaydı
 “Tasarlanmış steril iş ortamı”nda dolaşan
 “steril insanlar”
 Birbirlerini ve başkalarını anlamayı unutsalar
 Birey birey olsalar...
 Birer birer, teker teker, sek sek...
 Hepsi tek...Tek... Tek.... Yalnız, umutsuz...
 Plaza'da o gün sıradan bir gündü.
 Dinç Paydaş, “hepsi benim olsa” dedi,
 Arada bir gözleri hatırladı, gün böylece geçti
 İki adım öteden bir kuş cıvıltısı yükseliyordu

Şafaklar umudun, şafaklar geleceğin sembolü
Milyonlarca yıl yeniden doğan güneşin
Çocuk gülüşüdür sabahları...
Karanlığa inat çoğalan güneş
Aydınlığın düşmanları
Bir sabah dayandığında kapılara
Sindiklerinde duvar diplerine
Gizlemek için korkularını
Adi bir nakaratla
tekrarladıklarında ihanete çağırıyor
İşte bu sabahlarda
direnişin doğumu var demektir.

Bize Sabo'nun Kızları derlerdi bir vakit
Birgün Anadolu çaldı pirimizin kapısını
"Töremizin emri, tarihimizin kavliyle...
Geldim kızlarını halkıma gelin almaya"

-Biz bu toprakların insanlarıyız-
dedi pirimiz
Anadolu "can" dediğinde
"feda" demek töremizdir
Yok demedik ki hiçbir zaman
"Can" dedi Anadolu
"Feda" diye ünledi
Aynı anadan doğmadığımız kardeşlerimiz
kardeşten ötelerimiz
Düğünümüz kuruldu cenk meydanlarında
Döllendik cenk meydanlarında
akan yiğitlerin kanıyla
Alnımıza bağlı loğusa kuşağı
koydu adımızı umudun anaları
Şimdi sabırla kundak açarız
Ölen her hücremizden umuda
Direngen düşler doğururuz
doğurmadığımız evlatlarımıza
Son evlat en kıymetlisi olur derler
Son evladımızın adını Özgürlük koyacak
Anadolu
Bizi bağrına bastığında...

Gülnihal Yılmaz:

26 Ağustos 2002, ölüm orucunda şehit düştü

***“Yüz ömrüm olsa yüzünü de
aynı şekilde geçirmek isterdim.”***

Bu “bitirilememiş” feda destanının yazarlarından biri olan Gülnihal Yılmaz’ın aşağıdaki kısa yaşam öyküsü, kendi anlatımlarından derlenmiştir.

Ben Gülnihal. Devrimciyim.

Türkiye gibi bir ülkede, bir insanın devrimci olması için binlerce neden vardır. Devrimci olmamak için ise, çok az.

Belki herkesin hissetme derecesi farklı olabilir; ama bir kan gölünün ortasında yaşıyoruz.

Halkın daha iyi bir yaşam, daha fazla adalet için mücadelesini kanla boğmaya çalışıyorlar.

Önder Özdoğan, Mustafa Aktaş, Birtan Altunbaş,

vb. bırakmadım. Bulduğum hep yilgınlamış insanlardı. Çeşitli reformist çevrelerle tanıştım.

'87 Nisan yürüyüşlerine bizimkileri hiç tanımazken katıldım. Tanıştıktan kısa bir süre sonra Dev-Genç'li oldum, ilk başlarda solculuk adına feminizmden şundan bundan etkilenmiş çarpık düşüncelerimle bizimkileri epey uğraştırdım. Çok tartıştık, çok emek verdiler, "88'de artık örgütlü biriydim.

Bu arada Hukuk Fakültesine geçmiştim. Hukuk Fakültesinde ilk Dev-Genç'liler bizlerdik. Okulumuz Cebecidedir. Mahirlerin bulunduğu kampüste okumanın, onların dolaştığı yerlerde dolaşmanın yeri-etkisi hep ayrı oldu. Onların etkisini hep hissettik.

Dev-Genç'liyen bolca gözaltına alınırdık. Gözaltılarda herhangi bir sorun, geri çekilme vb. yaşamadım. Benim zayıf halkam gelecek kaygısı, okuldan atılma korkusu ve ailemdi. Onlarla hesaplaştıktan sonra rahatladım. Tutukluluğum da devrimcilik kararımın pekiştiği, ailemizi daha iyi tanıdığım, anladığım, bağlandığım bir dönem oldu.

On üç yıllık devrimci yaşamımda ve yeminimi ettiğim on yıl boyunca olumluluk ve olumsuzluklarımla, acı-tatlı günlerimle hep bu ailenin parçası olmaktan gurur duydum. Devrimci ailemi hep sevdim. Her dönem doğruluğuna inandığım bir yolda yürümenin huzurunu taşıdım... Yaşamımın en güzel, en anlamlı şeylerini bu ailenin içinde yaşadım. Geriye dönüp baktığımda ailemizle tanışmanın, en büyük şansım olduğunu düşünüyorum. Yüz ömrüm olsa yüzünü de aynı şekilde geçirmek isterdim... Ama mutlaka devrimci olarak, mutlaka Parti-Cepheli olarak...

Geçmişimin şu veya bu halkasında, şu veya bu güzel anı vs. olsa da, kişiliğimde gelişimimde bir çok şeyin etkisi olsa da, beni ben yapan ideolojimizdir. Belirleyici olan tek şey devrimci olduğum, Parti-Cepheli olduğumdur. Hayatımın anlamı da gelecekte beklediklerim de yalnızca bu iki kelimededir.

Fatma Tokay Köse

31 Ağustos 2002, ölüm orucunda şehit düştü

“Milyonlarca insanımızın çektiği acıların yanında benim yaşayacaklarım nedir ki.”

*“Bitirilememiş” feda destanının yazarlarından
Fatma Tokay Köse’nin aşağıdaki kısa yaşam öykü-
sü, kendi anlatımlarından derlenmiştir.*

Ben Fatma. Bir ölüm yürüyüşünün başlarındaydım yaşamımı anlatan bu satırları yazdığımda. Yaşatmak için yürüyorum ölüme. Kurtuluş düşünüyorum, gelecek umudunu yaşatmak için yürüyorum.

Zaferi görüyorum bulunduğum yerden.

Halkımın zaferi! Bağımsızlığa, demokrasiye, sosyalizme ulaşmış bir Türkiye’nin zaferi.

Ben Fatma. İşte bu umudu gerçekleştirmek için devrimciyim.

Yoksul halkım, sömürge ülkem için devrimciyim.

Yoksullukla ezildik. Kürtlüğümüzle ezildik. Kadınlılığımızla ezildik. Yaşam çizgimin beni getirdiği nokta, bu ülkenin koşullarını anlatıyor.

1967 Elazığ-Alacakaya ilçesi, Çataklı Köyü doğumluyum. Kürtüm (Zaza). Annem ev hanımı, babam işçi emeklisi. 6 kız 3 erkek dokuz kardeşiz.

Liseyi Ankara'da bitirdim. Devrimci düşüncelerle kendi çevremde doğallığı içinde tanıştım. 1987'de Hacettepe üniversitesi tarih bölümünü kazandım. Aynı yıl okuduğum üniversitede örgütümüzle tanıştım. 1987-1990 arası H.Ü Beytepe kampüsü Dev-Genç komitesinde çalıştım. Aynı dönemde gösteri ve yürüyüşe muhalefet vb. gerekçelerle üç kez tutuklandım, toplam sekiz ay tutsak kaldım.

Sonrasında bir çok alanda mücadelenin ve örgütlenmenin içinde oldum. Legal illegal, siyasi askeri alanda görevler üstlendim.

1993'te örgütümüzün onayıyla Ali Osman Köse ile evlendim. 1994 yılı Mayısında tutsak düştüm. Ulucanlar, Sakarya, Çanakkale hapishanelerinde kaldım.

Parti-Cepheli olduğum için çok şanslı görüyorum kendimi. Burada olmak büyük bir mutluluk. Bu mutluluğu böyle bir şans herkese yaşamasını isterim. Benim için yaşamın anlamı ve değeri Parti-Cepheli olmak. Başka türlü nasıl olur düşünmüyorum.

Hepimizin geleceğe dair düşleri var. Dünden bugüne düşlerimin temelinde devrim oldu. Ve bu hayali gerçekleştirmek için çıktığımız yolda yapmayı istediğimiz pek çok şey var. Bu yapmak istediklerimizden biri de -en önemlilerinden biri- Ölüm Orucu direnişçisi olabilmektir. Ölüm Orucunun anlamını, yarattığı etkiyi yaşadıklarımdan çok somut biliyorum. 1984 Ölüm Orucunun yarattığı sonuçlardan biridir benim ve benimle aynı dönemde örgütlenen insanlarımızın varlığı. O ulaşılmaz güzellikteki direnişin bir benzerini 1996'da yaşadık.

1996 Ölüm Orucunda gönüllü olduğumu ifade etmiştim. Ne yazık ki direnişçi olma şansını elde edemedim. Fakat direnişçi yoldaşlarımız ve şehitlerimizle birlikte zaferi örmek, büyük bir onur ve mutluluk kaynağı oldu. Bugün halkımıza, vatanımıza tüm dünya halklarına umut olma, umudu büyütme göreviyle daha fazla yüz yüzeyiz.

Tüm değerlerimizin yağmalandığı, alt-üst edilmek istendiği, adalete, ahlaka, onura dair kırıntının dahi bırakılmak istenmediği koşullarda her şeyimizle direnmekten, savaşmaktan başka yol görmüyorum. Tutsaklık koşullarında ise bunun doruğa vardığını düşünüyorum. Hani Kahraman Altun'un şiirinde dediği gibi "*Şerefimle ölmenin doruğunda*" olmaktadır Ölüm Orucu.

Ölüm Orucuna gönüllü olmanın pek çok nedenini sıralayabilirim. Ama benim için temel nedenler şunlardır, Birincisi; ... Devrimin, devrimciliğin meşruluğunun tartışılır hale getirildiği bir ortamda devrim için, halkımız ve vatanımız için ölmenin gücü umudu büyütecek. ... İkincisi, yukarıda yazdıklarımdan bağımsız olmamakla birlikte özelde Kürt halkının içinde bulunduğu durumdur... Halkımın umutları, beklentileri, tarihi, haklılığı ve meşruluğuyla oynandı... Hiçbir halka bu reva görülemez. Direnişimizin Kürt halkı üzerinde ayrı bir etki yaratacağına, köreltmek istenen savaşma dinamiklerini canlandıracağına inanıyorum. Bu canlılığı yaratacaklardan biri olabilmek ayrı bir öneme sahip.

Ve şehitlerimiz...

Ve halkımız, vatanımız.

İkisi de uğrunda savaştığımız yaşama sebeplerimiz. Milyonlarca insanımızın çektiği acıların yanında benim yaşayacaklarım nedir ki. Milyonlarca ölürken halkımız benim canımın lafı mı olur. Üstelik halkımızın yaşadığı acıların son bulmasında bir soluk yaratabilmek işlevine sahip olacağına inandığım bir şekilde ölebilmek. Bir canın lafı mı olur?

Ben Fatma; gönül rahatlığıyla bu can feda diyorum.

Anadolu Yayıncılık

- 1- Tarihçesi ve Yaşayanların Anlatımlarıyla İŞKENCE-1
- 2- Hapishanelerde Katliam (19-22 Aralık 2000, Belgeler, Tanıklar -I)

Boran Yayınevi

- 1- Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm Mücadelesinde GENÇLİK (I-II)
- 2- Milliyetçilik Çıkmazı
- 3- Zafer Yolunda -I
- 4- Yaşatmak İçin Öldüler (Armutlu'da Ölüm Orucu direnişi)

Haziran Yayınevi

- 1- Devrimciler Yargılıyor Dizisi:
Devrimci Sol Dava Dilekçeleri
12 Eylül Mahkemeleri Dosyası (I-II)

Gülnihal Yılmaz ve Fatma Tokay Köse; iki ölüm orucu direnişçisiydi. Yüzlerce gün direndiler zulme; yüzlerce gün yürüdüler açlığın koynunda.

Bu zorlu yürüyüşün zorlu günlerini birlikte paylaştılar. lme adeta elele yürüdüler. Günler ve geceler boyu karşılıklı yazdıkları şiirlerle konuştular. Ve beş gün arayla şehit düştüler.

“Feda destanı” işte bu elele yürüyüşün ürünüdür.

Henüz bitirmemişlerdi destanı... Henüz tamamlanmamış bir destanın içinde yaşıyoruz, Gülnihallerin, Fatmaların destanları büyük destanı tamamlıyor parça parça.